

پایگاه میراث جهانی تخت جمشید، مرکز مطالعات منطقه ای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس در آسیای غربی و مرکزی تحت نظارت یونسکو، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان فارس با همکاری اداره کل پایگاههای میراث ملی و جهانی، معاونت میراث فرهنگی و بنیاد ملل نوروز برگزار می کند:

"گردهمایی علمی، تخصصی بین المللی نوروز"

با موضوع:

"نوروز، فرهنگ صلح ملل در میراث جهانی تخت جمشید"

زمان: دوشنبه ۲۷ اسفندماه ۱۴۰۳ - ساعت ۹:۰۰ صبح

مکان: پایگاه میراث جهانی تخت جمشید، سالن همایش های ورودی تختگاه

➤ برای اطلاعات بیشتر، فایل پی دی اف بارگزاری شده در وب سایت پایگاه میراث جهانی تخت جمشید به نشانی:

<https://www.persepolis.ir>

را مشاهده کنید و یا با تلفن گویای ۹۸۲۱۹۱۰۱۱۴۲۵ (داخلی دفتر مدیریت)، تماس حاصل فرمایید.

➤ برای ورود مجازی به کنفرانس، از لینک زیر استفاده کنید:

<https://meet.google.com/ubf-vrzu-aky>

➤ ثبت نام و ارسال موضوعات سخنرانی، از طریق دبیرخانه دائمی کنفرانس در مجموعه میراث جهانی تخت جمشید به نشانی:

nowruz.int.conference@gmail.com

➤ آخرین مهلت ثبت نام و ارسال عناوین سخنرانی: ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

به نام خدا

فراخوان گردهمایی علمی، تخصصی بین‌المللی نوروز:

"نوروز، فرهنگ صلح ملل در میراث جهانی تخت‌جمشید"

نوروز، این میراث گران‌بهای بشری، جشن وحدت، نوید صلح و بازتابی از پیوند انسان و طبیعت است. آیینی که در گذر تاریخ، مرزهای سرزمینی و فرهنگی را درنوردیده و به نمادی جهانی از توسعه پایدار، گفت‌وگوی بین‌فرهنگی و همگرایی منطقه‌ای تبدیل شده است. نوروز نه تنها در گستره سرزمین‌های تاریخی خاستگاه آن، بلکه در پهنه دریاها و مناطق ساحلی نیز، به عنوان آیینی فراگیر شهره است. نوروز سرزمینی و نوروز دریایی، دو جلوه از این میراث زنده اند که ریشه در تاریخ تمدن‌های کهن و پیوندهای فرهنگی مردمان خشکی و دریا دارند. از شکوه جشن‌های نوروزی در دشت‌های ایران‌زمین گرفته تا آیین‌های ساحلی و دریایی در حاشیه آب‌های خلیج فارس، دریای خزر و فراتر از آن، همواره الهام‌بخش ارزش‌های مشترک انسانی بوده است. آیینی کهن که با ریشه‌هایی ژرف در جشنهای شکوهمند، در گذر هزاره‌ها و قرن‌ها توانسته است مرزهای جغرافیایی، قومی و مذهبی را درنوردد و به نمادی از عشق، همبستگی و امید بدل شود.

نوروز نه تنها در تمدن‌های کهن، بلکه در آموزه‌های ادیان و باورهای مختلف نیز جایگاهی ماندگار یافته است. آموزه‌های فرهنگ و تمدن اسلامی، که بر ارزش‌های صلح، عدالت و همزیستی تأکید دارند، با روح نوروز پیوندی ناگسستنی یافته است. از زنده شدن طبیعت و بشارت به رستاخیز تا ترویج اخلاق، مهر و نوع‌دوستی، نوروز همواره در دل باورها و اعتقادات مردمان جای داشته و هماهنگ با تعالیم و فرهنگ اسلامی مورد توجه قرار گرفته است.

نوروز می‌تواند در گفتگوی تمدن‌ها بین ملتها و کشورها نقش بسیار مفید و عمده‌ای را ایفا نماید و زمینه‌ای باشد برای صلح و دوستی و تبادلات فرهنگی ملتها و کشورهایی که به نحوی در

پاسداشت و ارزش نهادن به نوروز گام بر می دارند و موجبات وحدت و اتفاق و زندگی پرتراوت و بانشاط همزیستی مسالمت آمیز و احترام به حقوق همه آداب و سنتهای دیرپای اقوام و ملل را فراهم سازد.

موضوعات گردهمایی:

این رویداد علمی و فرهنگی، به بررسی ابعاد متنوع نوروز از جمله:

• تبیین بنیادهای فلسفی، علمی و فرهنگی نوروز در جهت تحکیم هویت، وفاق ملی و پیوندهای مشترک فرهنگی میان کشورهای حوزه نوروز؛

• فلسفه نوروز و جایگاه آن در بالندگی خرد در خلق دانشهای طبیعی و کیهانی؛

• تنیدگی نوروز با سایر ادیان و پیوند آن با فرهنگ و تمدن اسلامی و بازتاب آن در ارزشهای مشترک بشری؛

• ارتباط میان تخت جمشید به عنوان نماد تمدن ایرانی و آیین جهانی نوروز؛

• نوروز در تمدن های کهن ایران باستان؛ در روستاهای پیش از تاریخ؛ ایلام، ماد، هخامنشی، سلوکی، اشکانی، ساسانی، و سلسه های ایرانی عصر اسلامی

• نوروز؛ فرهنگ صلح ملل

• نوروز در روایات و احادیث اسلامی، متون و منابع

• نوروز و جوامع محلی؛ اقوام ایرانی

• نقش نوروز در توسعه پایدار جوامع محلی در محدوده پایگاههای میراث ملی و جهانی

• نوروز و پیوندهای مشترک فرهنگی ایران و همسایگانش

اهداف گردهمایی:

- نوروز کاروان مهر و نغمه سرای صلح (تحلیل نقش نوروز در تقویت ارزش‌های انسانی و گسترش صلح، دوستی و همگرایی جهانی).
- بازشناسی نوروز به عنوان نقطه تلاقی تمدن‌های کهن و آموزه‌های اسلامی در راستای هویت مشترک فرهنگی کشورهای حوزه نوروز.

دعوت به مشارکت گردهمایی علمی، تخصصی بین‌المللی نوروز

نوروز کاروان مهر و خنیاگر صلح که گواه فرهنگ صلح ملت‌هاست، فرصتی بی‌نظیر برای گردهمایی اندیشمندان، پژوهشگران و علاقه‌مندان از سراسر جهان است تا در جهت ترویج پیام صلح آفرین نوروز و گسترش فهم مشترک از این میراث جاودانه نقش آفرینی کنند، که در گذر تاریخ همچنان طنین‌انداز بوده است. لذا در این مسیر برآنیم با برکشیدن ظرفیتهای نوروز در تقویت دیپلماسی فرهنگی بیش از پیش نقش آفرین شویم. ظرفیت میراث فرهنگی ایران برای نوروز ظرفیتی تعریف شده در حیات فرهنگی جامعه محلی است؛ زیرا نوروز در گذشته‌های تاریخی و در حیات فرهنگی اجتماعی گذشته در همین محوطه‌ها و آثار میراث‌های جهانی و ملی برگزار می‌شده است. تلاش برای درک گذشته، حفظ آداب و رسوم نشان می‌دهد که جامعه ایرانی همواره در قرن معاصر تلاش می‌کند سنت‌های خود را حفظ نماید. این سنت‌ها ریشه در تاریخ دارد و جامعه محلی پیرامون آثار تاریخی به عنوان یکی از تاثیرگذارترین جوامع در حفظ میراث معنوی کشور به ویژه برپائی جشن نوروز هستند.

برای اطلاعات بیشتر و ثبت نام، لطفاً با دبیرخانه دائمی کنفرانس بین المللی نوروز در تخت جمشید به نشانی:

nowruz.int.conference@gmail.com

و یا

تلفن گویای ۹۸۲۱۹۱۰۱۱۴۲۵+ (داخلی دفتر مدیریت)، تماس حاصل فرمایید.

تشکیل دبیرخانه دائمی نوروز: صلح ملل در تخت جمشید

بنا به مطالعات متعدد، تخت جمشید برای گفتمان صلح و نوروز بنا شده است. اصطلاح ایران یک مفهوم جامع از فلسفه فرهنگی جامعه ایرانی است که بنیان و اساس آن بر تخت جمشید اتکاء دارد. تخت جمشید یک مفهوم است، تخت جمشید تنها یک اثر باستانی نیست بلکه تخت جمشید زایش تاریخ ایران است. تمام مردم ایران فلسفه وجودی خود را در پیوند با تخت جمشید درک می کنند زیرا تخت جمشید نظام معرفتی ایرانیان است. تخت جمشید انسجام دهنده وحدت درون فرهنگی مردم ایران با مردم تمام کشورهای همسایه است زیرا بسیاری از کشورهای امروز خاورمیانه میراث بجای مانده از دوره باستان ایران هستند. ریشه و هویت بسیاری از کشورها از ساحل مدیترانه تا دره سند و از بالکان تا اورآسیا و افریقا ریشه در خاک ایران دارند. بازتاب هنری و فرهنگی تخت جمشید در پیوند با مردمان خاورمیانه در دوره هخامنشی نهادینه شد و همین عامل تداوم انسجام فرهنگی ایران بزرگ را در دوره های بعد رقم زد. در ساخت تخت جمشید عناصر هنری سرتاسر خاورمیانه باستان بکار گرفته شد و اسلوب های هنری آن با حفظ انسجام ملی بر مبنای فرهنگ تاریخی قلمرو ارضی هخامنشیان بنیان نهاده شد به گونه ای که تا به امروز نه تنها مردم ایران بلکه جوامع انسانی خاورمیانه باستان نسبت خود را با هسته مرکزی آن فرهنگ یعنی تخت جمشید جستجو می کنند. در جهت، حفظ وفاق و وحدت ملی درون سرزمینی و در پیوند با مشترکات فرهنگی کشورهای حوزه نوروز و به ویژه همسایگان با سرزمین تاریخی ایران زمین، از فروردین ماه ۱۴۰۴، دبیرخانه دائمی نوروز؛ فرهنگ صلح ملل در تخت جمشید تشکیل می شود.

نامگذاری روز نوروز در یکم فروردین ماه سال ایرانی در تخت جمشید در تقویم ملی

نوروز بخش مهمی از ظرفیت فرهنگی کشور است زیرا نوروز در بستر طبیعت بر مبنای نظام عرفی، اعتقادی، گاهشماری شکل گرفته است و به مرور زمان به هویت میراث فرهنگی تبدیل شده است. از دیدگاه عرفی، مذهبی، گاهشماری و جشن طبیعت نوروز نماد آفرینش جهان یعنی آفرینش زمین، آسمان، آب، گیاهان، جانوران و انسان است. در حقیقت نوروز نماد آفرینش جهان است که پروردگار عالم آن را آفریده است و در بستر آن اندیشه های نو مردمان جهان در هر بهار در روند تحول و تکامل نظام های فرهنگی و اجتماعی همانند بهار طبیعت زنده و پویا است. نوروز پیش از دین زرتشت در نظام طبیعت بر مبنای گاهشماری و جشن طبیعت وجود داشته است و دین زرتشت چارچوب مذهبی خود را در ایران باستان بر آن استوار می سازد به گونه ای که نوروز در ایران باستان در دوره هخامنشی شکل کلاسیک و تعریف شده ای از آئین ها، باورها و اعتقادات مذهبی در بستر گاهشماری زمان و سال نو ۳۶۵ روزی تعریف می شود. این میراث معنوی در برابر تسلط فرهنگی و سیاسی هلنیسم در دوره سلوکی و اشکانی مقاومت می کند و در جدال با اسطوره های رومی در دوره ساسانی به یک فرهنگ سنتی اعتقادی مذهبی کلاسیک تبدیل می شود. در عصر اسلامی دانشمندان ایرانی با اتکاء به نظام گاهشماری خورشیدی و قمری نظم و نسق سال خورشیدی و ماههای قمری را در بستر جشن طبیعت و در چارچوب اعتقادات جامعه اسلامی در ایران و سرزمین های همجوار آن حفظ و گسترش می دهند. امروزه نوروز به عنوان مجموعه ای از جشن طبیعت، آداب و رسوم سنتی و میراث معنوی جامعه ایرانی در پیوند فرهنگی درون و برون سرزمینی ایران فرهنگی با همسایگان تعریف شده است و دیدگاه آفرینش جهان بر فلسفه پیدایش نوروز در این سرزمین ها به عنوان میراثی مشترک تفسیر و تبیین می شود. به دلائل فوق؛ از سال ۱۴۰۴، هر ساله روز یکم فروردین ماه ایرانی به عنوان روز نوروز در تخت جمشید نامگذاری می شود.

علیرضا عسکری چاوردی

مدیر مجموعه میراث جهانی تخت جمشید